

Iruñeko
Udala

IRUÑEKO UDALAREN
ENERGIA AGENTZIA

Medio Ambiente

ain

Cámara
Navarra

Nafarroako
Gobernua

Departamento de Medio Ambiente,
Ordenación del Territorio y Vivienda

Argibide gehiago:

Iruñeko Udalaren
Energia Agentzia

Kale Nagusia, 20 behea
31001 Iruña

Telefonoa: 948 22 95 72

Faxa: 948 21 26 79

energia.energetica@ayto-pamplona.es

ENERGIA-TEKNOLOGIAK, MERKATARITZA GUNEETAN

%100 Paper birziklatua

ENERGIA-TEKNOLOGIAK, MERKATARITZA GUNEETAN

COMERCIO EN NAVE INDUSTRIAL

PC Pentium III, RAMeko 64 Mb-duna

Windows 95, edo maila gorenekoago

Monitorea, 800x600 bereizmenduna

Soinu-txartela

Abiadura laukoitzeko CD-ROMa

Iraultza teknologikoak aldaketa itzelak ekarri ditu eguneroko bizitzaren esparru guztietan, hala pentsatzeko nola jarduteko moduetan. Lehen, lortu beharreko helburua gero eta gehiago ekoiztea zen, hau da, bukaerako emaitzak ahalik eta hoberenak izatea; orain, aldiz, erronka joera hori garapen jasangarriarekin bateragarri egitea da; izan ere, horrela bakarrik eragingen du, pertsonen bizitzaren kalitatean.

Aldaketa horiek, alabaina, hain azkar gertatu izan dira ezen hiritarrek ez baitituzte askotan ulertu eta bereganatu.

Horiek horrela, Nafarroako Merkataritza eta Industria Ganberak, Nafarroako Industriaren Elkarteak eta Iruñeko Udalaren Energia Agentziak (Ingurugiro eta Osasun Alorra) programa informatiko bat garatzea erabaki zuten, merkataria eta ostalariak jakinaren gainean jartzeko, merkatuan energiaren kudeaketaren inguruan dauden aukerei buruz, bere lokalak erreformatu edo zaharberritzeari begira.

CD hau Iruñeko Urban II Programaren 5. ardatzean abiarazitako sentsibilizazio-ekintzen baitan kokatzen da. Programa honen zenbatekoaren %50 Europar Batasunak finantzatu du.

Halaber, CD honek Nafarroako Gobernuaren laguntza ere jaso du.

Energia-teknologiak, merkataritza guneetan

Bereiziko da, betiere, lokal horiek tabernak, jantokiak, edo kafetegiak diren, eta industria nabe batean kokaturik dagoen edo bertan jakiak maneiatzen diren; dena dela, horietan guztietan ondoko atalak aztertuko dira: berokuntza, material isolatzaileak, argiztapena, ur bero sanitarioa eta beste zenbait.

CD-Rom honen bidez, betiere baliabide elkarreragilez baliaturik, merkataritzako jardueretan erabilgarri diren energia motak aztertu eta horiek nola aplikatu ikasi ahalko duzue, zehatz-mehatz. Informazio hau berau foileto inprimatuetan ere jaso dugu.

Iruñean 4.000 merkataritza eta ostalaritza gune inguru daude; haien jabeek aukera izanen dute orain jakiteko zer energia mota egokitzen den hobekien bere lokaletara, halako moduz non energia kontsumoa eta, horrenbestez, haren kostua murriztuko baitituzte, bai eta aldi berean ingurumen-kalitatea hobetuko ere.

Energia-kudeaketa

Energia-kudeaketak energia kontsumoa eta horrek eragiten duen kostu ekonomikoa arrazionalizatzea du xede.

Ondokoak hartu behar dira kontuan:

Energia-merkatua
Energia motak
Energia kontratuak eta tarifak

Halaber,

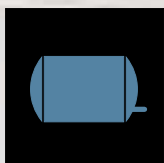
Energia kontsumo arrazionalago eragiten duten hainbat portaera eta eragiketa hartu behar dira kontuan.

OCAS

Instalazioak legezatzeko baimena duten
Kontrol-Erakundeak

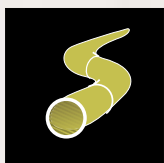
Energía motak:

C gasolioa

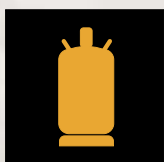
Berotzeko ahalmen handia: 10.300 Kcal/kg
 Erabiltzeko erraza
 Egokia, merkataritza sektorean erabiltzeko
 Gasolioa depositu homologatuetan bildu behar da
 Erregai segurua
 Energia-errendimendu handia

Gas Naturala

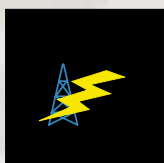
Metanoa, batik bat
 Hornidura, etengabea
 Ez da deposituetan bildu behar
 Garbia eta ekologikoa
 Aireztapena behar du
 Egokiena, energia-eragimen, erabilera eta manipulazioari dagokienez.

Petrolio-gas likidotua

Propanoa eta Butanoa
 Hornidura, ontzietan edo sueltoan
 Deposituetan bildu beharra dago
 Berotzeko ahalmen handia: 11.000 Kcal/kg
 Energia-errendimendu handia
 Aireztapena behar du.

Energia Elekrikoa

Ez da deposituetan bildu behar
 Ondokoetan erabiltzen da: motore elektrikoak, argiztapena, aparailu elektrikoak eta erresistentziazko berokuntza.

Energia berriztagarriak

Estaldura-beharrengatik bereziak diren lokaletarako.
 Elektrizitatea eguzki-panel fotovoltaikoek sortzen dute
 Bero-energia, ur bero sanitarioa sortzeko.

Energiaren kontrola:

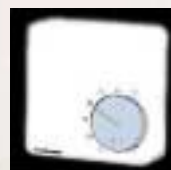
Aurrezteari eta ingurumenarekiko errespetuari dagokienez, erabiltzaileen sentsibilizazioak eta hainbat erabilera azturak ahalbidetzen dute.

Argiztapenaren kontrola

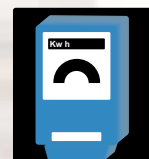
Kontsumoa murriztu: behar-beharrezkoan soilik erabili.
 Erloju programatzaileak instalatzea.
 Presentzia-detektagailuak erabiltzea.

Klimatizazioaren kontrola

Pizteko eta itzaltzeko erloju-programatzaileak erabiltzea
 Termostatoak
 Presentzia-detektagailuak erabiltzea
 Piztea edota itzaltzea, lokala ireki edota itxi baino lehen.
 Tenperatura egokienaz baliatu
 Berokuntza: 18-19° C
 Hozkuntza: 24-25°C

Argi-kontratazioa

Kontratua beharretara egokitzea.
 Energia aholkularitza baten aholkuak jaso, gai honen inguruan
 Kontratututako potentzia
 Tarifa
 Kontsumoa, ordutegiaren arabera bereiztea
 Berraktibatzailea

Argiztapena

Merkataritzako negozio batean argiztapen ona aukeratzeak giro egokia sortuko du, eta kontsumoaren kostua murriztuko.

Ondokoak hartu behar dira kontuan:

Argiztatu behar diren alde ezberdinak:

- 1- Biltegia
  - 2- Alde orokorrak
  - 3- Kanpoko aldea
  - 4- Erakustegia
  - 5- Komunak
  - 6- Dekorazio elementuak
- Beste zenbait.

Alde ezberdinen ezaugarriak:

Argiztapen maila
Argiak zenbat denbora izan behar duen piztuta

Argien ezaugarriak:

Argien maila
Koloreen erreprodukzioa
Tonalitate motak
Lanparen batez besteko bizi-eremua
Energia kontsumoa
Kostua eta mantentzea
Lanparen eraginkortasuna

Argiztapena

---

1 Biltegia

Goritasun-lanpara konbentzionalak,
biltegian denbora laburrez egon behar dugunean.

LLanpara fluoreszenteak, balasto elektronikodunak,
biltegian denbora luzez egon behar dugunean.

Deskarga lanparak edo sodio-lurrunezko lanparak,
altu 6 metrotik gora duten biltegiatarako.

2 Alde orokorrak

Lanpara fluoreszenteak,
lokala 6 m. altu baino gutxiago denean.

Deskarga-lanparak,
lokala 6 m. altu baino gehiago denean.

Indukzio-lanparak,
horiek mantentzea konplikatu samarra denean.

3 Kanpoko aldea

Argiak errotuluetan sartuta
Metal-halogenuroko lanparak

4 Erakustegiak

Goritasun-lanpara halogenoak,
helburua apaintzea bada.

Balasto elektronikoa duten lanpara fluoreszenteak,
erakustegiko edukia nabarmendu nahi bada.

5 Komunak

Goritasun-lanpara konbentzionalak eta halogenoak
*Berehalako pizte-sistema eta argiztapen egokia,
ispiluetan.*

6 Dekorazio elementuak

Goritasun-lanpara halogenoak eta Metal-halogenuroko
lanparak
*Nabarmendu egiten dira argiztatutako
elementuak.*

Lokal bateko klimatizazioak baldintza klimatiko zehatz batzuk kontrolpean izatea eskatzen du.

Beroa sortzea (berokuntza)

Hotza sortzea (hozakuntza)

Ondokoak hartu behar dira kontuan:

Faktore funtzionalak

Egiturazko eta arkitekturako faktoreak

Ekonomia faktoreak

Ingurumen faktoreak

Indarreko araudia

Gomendioak:

Bero-ponpa (berokuntza eta hozakuntza)

Galdara bidezko berokuntza

Berokuntza elektrikoa

Airezko kondentsazioko ekipo autonomoak

Ura hozteko ekipoak

Klimatizazioa

Berokuntza

Galdara bidezko berokuntza

Energia garbia eta mantentze-kostu baxua

Galdara motak:

Errendimendu handiko galdarak
Moduluzko erregailuak
Tiro behartuko galdara estankoak
Programagailuen bidez erregulatzea

Berokuntza elektrikoa

Inbertsio-kostu baxua, energia-kostu handia.

Instalazio motak:

Zuzeneko
Bero-metaketa
Mistoa

Hozkuntza

Airezko kondentsazioko ekipu autonomoak

Errazak, muntatu, erabili eta mantentzeko.

Ekipu motak:

Split autonomoa, eta aire-deskarga, hodiedan barna
Lehio-girogailua
Girogailu eramangarria
Mini-Split girogailua
Girogailu autonomo trinkoa

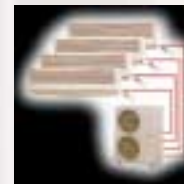

Ura hozteko gailuak

Lokalak estalia behar du izan
Banakako erregulazioa
Hozteko ahalmen ertaina.

Klimatizazioa

Bero-ponpak

Instalazio bat eta bakarra, berokuntza eta hozkuntzarako.

Eragimen oso handia, berokuntzan.

Sistema motak:

Bananduak edo multi-splitak
Eramangarria
Lehioko edo kontsolako bero-ponpa
Banakako trinkoa
Banaka bananduak

Ur bero sanitarioa (A.C.S.-UBS)

UBS instalatzeak bermea izan behar du lokala okupaturik dagoen bitartean ur bero sanitarioa izanen dela.

Ondokoak hartu behar dira kontuan:

Instalazio motak
Tenperatura galdaran erregulatu behar dela
Hiru bidezko balbula termostatikoa instalatu behar zaiola
Txorrota motak
Legionella eragiteko arriskua

Gomendioak:

Hormako galdara misto berehalakoa:
Berokuntzaren instalazio bera dauka.
Metaketa bidezko horma-galdara mistoa:
Ur beroaren kontsumo handia.
Termo metagailu elektrikoa:
Kontsumo baxua.

Lokalak kanpo aldearekiko duen isolamendu termikoak klimatizazioaren energia-eraginkortasuna baldintzatuko du.

Isolamendu termikoa:

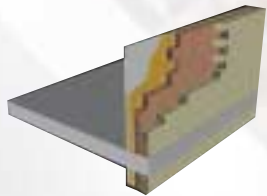
Itxiturei hainbat material gehitzen zaie, halakoek ezen beroa igarotzea eragotzi, energia aurreztaerazi eta lokalaren erosotasuna handituko baitute.

Isolatzailerabiltzenak

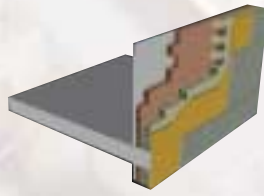
- Zuntz mineralak
- Beira-zuntzak
- Harri-zuntza
- Poliestirenoak
- Poliuretano-aparrak

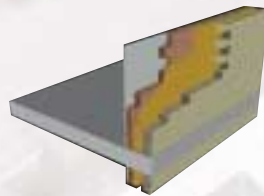
Isolatzailerak hormetan sartzeko erak:

Barne aldean

Kanpo aldean

Aire-kamera

Kanpoko kristalak jartzea:

- Kristal bakuna
- Aire-kameradun kristal bikoitza
- Aire-kameradun kristal hirukoitza
- Emisibitate baxuko beiradun kristal bikoitza
- Argon kameradun kristal bikoitza.

Hotzean gordetako produktuak kontserbatu eta erakusteko

Hozteko kamerak

- Erregulazio eta kontrol sistema automatizatuak
- Temperatura egokitu beharra
- Desizozketen programazio adimentsua
- Kontrol automatikoa, kondentsadore eta lurrungailuen gainean
- Kontsumo murriztua, puntako orduetan

Erakustegiak

- Desizozketa automatikoa, denbora eta temperatura kontrolaturik dituen
- Kontrolik eraginkorrena, temperatura eta hezetasunaren gainean
- Gaueko tarifa aprobetxatzeko aukera
- Erakusteko azalera, ahal den handiena eta sartzeko erraza.
- Konbekzio natural bidez hoztea.
- Erakusteko eremua isolatzea

BILTEGIA

MERKATARITZA GUNEAK, ORO HAR

KANPO ALDEA